

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/418
Toplantı Tarihi/Sayısı : 16.1.2024/41
Karar Numarası : 2024/80
Başvuran : S.Ö.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Afyonkarahisar E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuran hakkında yürütülen disiplin soruşturması sonuçlandırılmasına rağmen el konulan telefon kartlarının kendisine teslim edilmediği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesinde özetle:

a. Başvuran hakkında 1/3/2022 tarihinde tutanak tutularak 18/3/2022 tarihli ve 2022/...numaralı disiplin kararı ile “çıkar sağlamak amacıyla hükümlülere veya kurum görevlilerine eşya vermek veya satmak” eylemi dolayısıyla disiplin cezası verildiği,

b. Disiplin soruşturması kapsamında başvuranın ifadesi alınırken Kurum Müdürü ve infaz ve koruma memurlarının ifadenin içeriğine müdahalede buldukları,

c. Başvurana ait olan 11 adet ankesörlü telefon kartının soruşturma sonuçlanmasına rağmen iade edilmediği iddia edilmektedir.

3. Muhatap Afyonkarahisar E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun yazılı görüşünde özetle:

a. Kurumun konferans salonunda bir program yapıldığı sırada B-5, B-6 ve B-7 odalarından sesler geldiği ve bunun üzerine odalara girildiği, B5 odasının bahçesine poşetlenmiş vaziyette 5 adet pil ve 11 adet 8 TL’lik telefon kartının düştüğünün görüldüğü, B-6 odasının bahçesinde S.Ç. ve başvuranın bulunduğu, bunları kimin attığı sorulduğunda; S.Ç.’nin “pusula bana ait değil, S. atamadığı için ben attım” dediği, başvuranın ise; “pusula bana ait, ben B-5 odasında bulunan A.Y.’ye boncuk yaptırıyorum, onun karşılığında A.’ya attım” dediği,

b. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun’un 40/2-f maddesinin “çıkar sağlamak amacıyla hükümlülere veya kurum görevlilerine eşya vermek veya satmak” hükmü uyarınca başvuranın 1 ay süreyle bazı etkinliklerden alıkoyma cezası ile cezalandırıldığı,

c. Soruşturma kapsamında başvuranın “telefon kartlarının S.Ç.’ye ait olduğunu, kendisine ait olmadığını, S.Ç.’nin suçtan kurtulmak için ismini verdiği, A.Y.’nin pek tanımadığı” şeklinde ifade verdiği, savunmasından anlaşılacağı üzere suçlamaları kabul etmediği ve farklı bir beyanda bulunmadığı, kendisine herhangi bir baskı veya yönlendirme yapılmadığı gibi buna sebep olacak herhangi bir şikayet başvurusunun da bulunmadığı,

ç. Başvuranın telefon kartlarının kendisine ait olmadığına yönelik ifadesi bulunmasına karşın bunların iadesini talep ettiği, ancak söz konusu telefon kartlarının adli yönden işlem yapılması ve suç duyurusuna esas olması için ihbar evrakı ekinde Afyonkarahisar Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği belirtilmiştir.

4. Muhataptan alınan yazılı görüş başvurana iletilerek yazılı görüşü istenmiş ancak başvuran muhatabın cevabi yazısına ilişkin görüşünü Kurumumuza sunmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir. Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "*özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği*" hükme bağlanmıştır.

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinde "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir. (2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvuru yönünden ayrı ele alınır" hükmü mevcuttur.

7. Anılan Yönetmelik'in 67'inci maddesinde ise " (1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir" hükmü bulunmaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu, Kurumun insan haklarını korumak ve geliştirmek, kişilerin eşit muamele görme hakkını güvence altına almak, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığı önlemek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere faaliyet yürüteceğini ve bu kapsamda başvuru üzerine veya resen incelemeler yapabileceğini hüküm altına almaktadır.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri

arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın, iddia ve talepleri konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

10. Başvuran, disiplin soruşturması kapsamında ifadesi alınırken Kurum Müdürü ve infaz ve koruma memurlarının ifadesinin içeriğine müdahalede bulduklarını öne sürmüştür. Başvuru dosyası ekindeki ifade tutanağı incelendiğinde başvuranın “*telefon kartlarının S.Ç. 'ye ait olduğunu, kendisine ait olmadığını, S.Ç. 'nin suçtan kurtulmak için ismini verdiğini, A.Y. 'yi pek tanımadığını*” şeklinde ifade verdiği, başka bir anlatımla üzerine atılı disiplin soruşturmasına konu eylemi ifadesinde reddettiği, bu nedenle Kurum personelinin yönlendirmesinin mevcudiyetine ilişkin dosya kapsamında herhangi bir emarenin bulunmadığı anlaşılmıştır. Yine bahse konu yönlendirmenin ihtiva ettiği hususların da somutlaştırılmadığı görüldüğü için anılan iddianın dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

11. Başvuranın ikinci iddiası ise disiplin soruşturmasına konu olan 11 adet ankesörlü telefon kartının kendisine iade edilmediğine ilişkindir. Muhatap, yazılı görüşünde telefon kartlarının adli yönden işlem yapılması için suç duyurusuna esas olmak üzere ihbar evrakı ekinde Afyonkarahisar Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiğini ifade etmiştir.

12. Hükümlü veya tutuklular, Anayasa'nın 19'uncu maddesi kapsamında hukuka uygun olarak kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkından mahrum bırakılabilirlerken (AYM, *İbrahim Uysal*, B. No:2014/1711, 23/7/2014, para. 29-33) genel olarak Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ortak koruma alanında bulunan diğer hak ve özgürlüklere sahiptir. Bununla birlikte ceza infaz kurumunda tutulmanın kaçınılmaz sonucu olarak suçun önlenmesi ve disiplinin sağlanması gibi ceza infaz kurumunda güvenliğin sağlanmasına yönelik olarak kabul edilebilir, makul gerekliliklerin olması durumunda hükümlü ve tutukluların sahip olduğu haklar sınırlanabilir (AYM, *Turan Günana*, B. No: 2013/3550, 19/11/2014, para. 35).

13. Mevcut başvuruya dönüldüğünde, disiplin düzeni ve olası bir suç soruşturmasının gerekleri çerçevesinde başvuranın maliki olduğunu iddia ettiği 11 adet ankesörlü telefon kartına İdare tarafından el konulması nedeniyle kötü muamele yasağına aykırılığın vücut bulduğundan bahsedilemeyecektir. Dahası sadece bu yöndeki iddialardan müteşekkil bir başvurunun Kurumumuzun kötü muamele yasağı çerçevesindeki başvuru incelemelerine de esas teşkil edemeyeceği, başvuru konusu olayın İdari tedbirlerin gerekliliklerinden kaynaklandığı değerlendirilerek başvuranın söz konusu iddiasının açıkça dayanak yoksun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

14. Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, somut başvuruda Kurumumuz tarafından inceleme yürütülebilecek bir iddiaya yer verilmediği anlaşıldığından başvurunun kabul edilmez bulunması gerektiği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

16/1/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye